

Juuan kunnan

A stylized leaf icon consisting of three overlapping leaf shapes in a golden-brown color, positioned to the left of the main title.

ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA 2026-2035

Koostettu Juuan kunnan ilmastosuunnitelman pohjalta
kunnanvaltuusto 24.2.2025 §2

SISÄLLYS

1 Päivitykset	3
2 Sopimuksen lähtökohdat ja perusteet ja ilmastotyön osa-alueet	4
3 Sopimuksen kattavuus	6
4 Tavoite	7
5. Seuranta ja raportointi	8
6 Toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet	9
6.1 Kuntarakennepalvelut	10
6.1.1 Kuntatekniikka	11
6.1.2 Tilapalvelut	13
6.1.3 Maankäyttö ja kaavoitus	15
6.1.4 Puhtaus- ja ruokapalvelut.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
6.2 Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot.....	16
6.3 Hallinnon palvelualue	18
6.4 Hyvinvointipalvelut.....	18

1 PÄIVITYKSET

Versio nro	Päivämäärä	Muutokset	Kuittaus
1.0	22.5.2025	Alkuperäinen toimintasuunnitelma	SK
1.1	18.12.2025	Suunnitelman päivitys uuden sopimuskauden mukaiseksi	SK
1.2			

2 SOPIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA PERUSTEET

Julkisen alan energiatehokkuussopimus (JETS) on työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston, Kuntaliiton ja Maakuntien tilakeskus Oy:n välinen sopimus energiansäästön ja energiatehokkuuden edistämiseksi. Sopimuksen pääpyrkimys on energiatehokkuuden parantaminen, mutta siihen sisältyy oleellisesti myös uusiutuvan energian edistämiseen liittyviä toimenpiteitä. Energiatehokkuussopimukset ovat avainasemassa energiatehokkuusdirektiivin (EU 2023/1791 (EED)) mukaisten kansallisten tavoitteiden täyttämässä sekä 8 artiklan sitovan kansallisen energiatehokkuusvelvoitteen saavuttamisessa. Sopimustoiminta tukee energiatehokkuus ensin -periaatteen ja asetettujen velvoitteiden lisäksi osaltaan myös rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EU 2024/1275 (EPBD)) toimeenpanoa. Kunnille energiatehokkuussopimukseen liittyminen antaa eväitä oman energiankäytön hallinnalle.

Juuan kuntastrategiassa (2022–2026) keskeisiksi arvoiksi on tunnistettu vastuullisuus sekä luonnon ja ympäristön arvostus. Edistääkseen strategiaa Juuan kunta on lähtenyt voimakkaasti kehittämään ilmastotyötään liittymällä kunnianhimoiseen Kohti hiilineutraalia kuntaa (HINKU)-verkostoon, kuntaa koskevaan energiatehokkuussopimukseen ja aloittamalla oman hiilineutraalisuustyön kehittämishankkeensa.

Juuan kunta on kuulunut HINKU-verkostoon vuodesta 2023 lähtien. HINKU-verkostoon kuulumisen myötä, kunta on sitoutunut tavoittelemaan 80 % vähennystä kunnan alueella syntyvissä kasvihuonekaasupäästöissä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Samalla kunta on sitoutunut noudattamaan verkoston kriteerejä. Yksi kriteereistä on liittyminen Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen. Juuan kunta oli mukana aiemmalla Kunta-alan energiatehokkuussopimuskaudella 2017–2025 ja jatkaa energiatehokkuustyötään liittymällä Julkisen alan energiatehokkuussopimuskaudelle 2026–2035 (KV 15.9.2025 § 49)

Tässä toimintasuunnitelmassa on esitetty toimet kunnan energiankäytön tehostamiseksi ja sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Energiatehokkuuden toimenpiteet on erkautettu kunnan ilmastosuunnitelmasta, jossa on käsitelty kokonaisvaltaisesti kunnan ilmastotyötä. Juuan kunnan ilmastosuunnitelma vuosille 2025–2028 ja täten myös tässä toimintasuunnitelmassa mainitut toimenpiteet on hyväksytty kunnanvaltuustossa 24.2.2025 § 2. Energiatehokkuussopimuksen toimintasuunnitelma päivitetään yhdessä kunnan ilmastosuunnitelman kanssa neljän vuoden välein. Toimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittain kunnan talouden ja toiminnan suunnittelun yhteydessä.

Juuan kuntaan perustettiin elokuussa 2024 Hinku-työryhmä, jonka pääasiallisena tehtävänä on koordinoida kunnan ilmastotyötä. Hinku-työryhmä raportoi kunnan ilmastotyön edistymisestä päätöksentekoeelimille ja tarpeenmukaisille yhteistyötahoille, vastaa ilmastotoimien viemisestä talousarvioon sekä vastaa ilmastotoimien viestinnästä. Kaikki kunnan palvelualueet ja konserniyhtiöt ovat edustettuina Hinku-työryhmässä, joten työryhmä toimii myös keskustelukanavana näiden välillä, samalla tuoden ilmastotyön osaksi kaikkea kunnan toimintaa. Virallisen kokoonpanon lisäksi työryhmän kokouksiin osallistuu kulloinkin tarpeelliseksi koetut tahot, kuten metsäasiantuntija, kuntatekniikan insinööri ja viestintäsuunnittelija. Työryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Hinku-työryhmän kokoonpano toimintasuunnitelmaa laadittaessa:

Kunnanjohtaja	Henri Tanskanen
Kuntarakennepalvelujen johtaja	Timo Möttönen
Hyvinvointijohtaja	Virpi Nevalainen
Tilapalvelupäällikkö	Emmi Huttunen
Puhtaus- ja ruokapalvelupäällikkö	Satu Hyvärinen
Projektivastaava	Sanni Kapanen
Juuan Kaukolämpö Oy	Janne Pehkonen
Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot	Jarmo Tikka
Ilmastokoordinaattori (maakuntaliitto)	Heidi Tiainen
Nuorisovaltuuston edustaja	

Pääasiallinen vastuu energiatehokkuussopimukseen liittyvästä toiminnasta ja raportoinnista on kuntarakennepalveluilla. Hinku-työryhmän edustajat edistävät toimialaansa koskevia toimenpiteitä tahoillaan ja vastaavat toimenpiteiden toteutuksesta omien vastuutoimenpiteidensä osalta. Hinku-työryhmä vastaa sopimustoiminnan seurannasta säännöllisten raportointien ja toimenpiteiden päivittämisen myötä.

3 SOPIMUKSEN KATTAVUUS

Tämä energiatehokkuussopimus kattaa Juuan kunnan kaiken omassa hallinnassa olevan energiankäytön siltä osin kuin energiatehokkuustoimet ovat kunnan päätäntävallassa. Omistetut ja vuokralle annetut rakennukset, katu- ja muu ulkovalaistus, vesihuolto sekä omat ajoneuvot ja työkoneet kuuluvat suunnitelman piiriin, mikäli kunta maksaa energiankulutuksen ja hoitaa kulutusseurannan.

Sopimuksessa on mukana toinen kuntakonsernin tytäryhtiöistä: Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot. Juuan Kaukolämpö Oy:tä ei voida toiminnan kokoluokan takia liittää Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen, joten yhtiö on liittynyt Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen, energia-alan toimenpideohjelmaan.

4 TAVOITE

Energiansäästön välitavoite vuoteen 2030 mennessä on	707 MWh (6 %)
Energiansäästötavoite vuoteen 2035 mennessä on	1178 MWh (10 %)

Energiansäästötavoite Juuan kunnalle on määritetty vertailuvuotena käytetyn vuoden 2024 energiankulutustietojen perusteella. Sopimusteknisistä syistä, energiansäästötavoitteeksi on asetettu ohjeellinen vähimmäistavoite. Säästötavoite ei tarkoita sitä, että kulutuksen tulisi olla tavoitevuosina säästöprosenttia vastaavan energiamäärän verran alhaisempi. Tavoitteen saavuttaminen tulee osoittaa vuosittain raportoitavien säästötoimenpiteiden kautta.

Energiatehokkuussopimuksen myötä Juuan kunta on sitoutunut tavoittelemaan energiatehokkuuden jatkuvan parantamisen sisällyttämistä ja uusiutuvien energianlähteiden käytön edistämistä osaksi kunnan käytössä olevia strategioita ja toimintasuunnitelmia. Kunta pyrkii toimimaan esimerkiksi energiatehokkuutta ja energiansäästöä koskevissa asioissa, tiedottamalla toimistaan aktiivisesti organisaation sisäisesti ja ulkoisesti.

5. SEURANTA JA RAPORTOINTI

Juuan kunta raportoi vuosittain huhtikuun loppuun mennessä edellisen vuoden energiankäytöstä, tehdyistä energiansäästötoimenpiteistä ja niiden säästövaikutuksista sekä muista sopimuksen mukaisista toimista Motiva Oy:lle energiatehokkuussopimustoiminnan seurantajärjestelmään. Raportoinnista vastaa pääasiassa JETS-yhdyshenkilö, nimettynä tilapalvelupäällikkö. Kunnan ja tytäryhtiön kiinteistöjen säästötoimenpiteet kootaan yhteistyössä tilapalvelupäällikön ja tytäryhtiön toimitusjohtajan kanssa. Kuntatekniikan insinööri toimii vastuuhenkilönä vesihuollon sekä katu- ja ulkovalaistuksen osalta.

Energiatehokkuussopimuksen toimintasuunnitelma päivitetään yhdessä Juuan kunnan ilmastosuunnitelman kanssa neljän vuoden välein. Toimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittain kunnan talouden ja toiminnan suunnittelun yhteydessä. Sopimuksen tavoitteiden toteutumisesta tiedotetaan vuosittain raportoinnin vahvistuttua asukkaille ja kunnan henkilökunnalle. Toimintasuunnitelma on nähtävillä kunnan internet-sivuilla.

6 TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tarkemmat toimenpiteet kullekin raportointikaudelle määritetään joka vuosi tehtävän talousarvion yhteydessä. Toimenpiteet voivat olla teknisiä ratkaisuja tai toimintatapoihin ja käyttöön liittyviä toiminnan muutoksia. Kaikki kunnan toimialat ja sopimuksessa mukana oleva kuntakonsernin tytäryhtiö sitoutetaan kirjaamaan ylös toteutuneet toimenpiteet. Juuan kunta sitoutuu energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen ja energian käytön tehostamistoimenpiteisiin silloin, kun se on teknisesti sekä terveys-, turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen taloudellista ja mahdollista.

Toimialakohtaiset sekä tytäryhtiön energiansäästötoimenpiteet esitetään alla. Toimenpidelistaus ei kata täysin koko sopimuskautta, vaan se päivitetään kunnan ilmastosuunnitelman yhteydessä neljäksi vuodeksi kerrallaan. Osa toimenpiteistä jatkuu pidemmällä aikavälillä.

6.1 KUNTARAKENNEPALVELUT

Toimenpide	Selite	Mittari	Vastuutaho/ resurssi	Vaikutus
Uusiutuvan energian tuotannon edistäminen ja edellytysten tukeminen	Edistetään uusiutuvan energian tuotantoa kunnan alueella positiivisella suhtautumisella, kaavoituksella ja sujuvalla lupamenettelyllä.		Kunnan johto, Kuntarakennepalvelut/ Ei vaadi lisäresurssia	Toimenpiteen avulla pyritään houkuttelemaan uusiutuvan energian yrityksiä alueelle. Uusiutuvan energian tuotanto lisää kunnan elinvoimaisuutta sekä tuo päästöhyvityksiä.
Uusiutuvan sähkön ostaminen	30 % ostettavasta sähköstä on uusiutuvaa, alkaen 2026 (Lähtötaso 0 %).	Uusiutuvan sähkön osuus (%) ostettavasta sähköstä	Kuntarakennepalvelujen johtaja, kunnan johto / Investointiohjelman mukainen	Uusiutuvan sähkön hankkiminen vähentää kunnan kasvihuonekaasupäästöjä sekä ottaa huomioon tulevat sukupolvet energiaratkaisuissa.
Uusiutuvan energian tuotannon lisääminen kunnan omissa toiminnoissa	Aurinkopaneelien asentaminen eri kohteisiin. Esim. jätevedenpuhdistamo 2026–2028.	Paneelien teho ja määrä, raportoidaan hankkeittain	Kuntarakennepalvelut/ Investointiohjelman mukainen	Edistää uusiutuvan energian tuotantoa ja energiaomavaraisuutta.
Yhteiset liikkumispalvelut	Kutsuohjattu asiointiliikenne kunnan alueella tuettuun hintaan (kimppakyyti), jatketaan toteuttamista.	Vuosittainen käyttäjien määrä	Kuntarakennepalvelujen johtaja/ Investointiohjelman mukainen	Toimenpiteellä pyritään vähentämään tarvetta yksityisautoiluun ja pienentämään liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä. Samalla turvataan asiointimahdollisuus kaikille asukkaille ja edistetään sosiaalista osallisuutta

6.1.1 KUNTATEKNIikka

Toimenpide	Selite	Mittari	Vastuutaho/ resurssi	Vaikutus
Valaistuksen vaihtaminen LED-tekniikkaan	Kunnan valaistus vaihdetaan LED-tekniikkaan (100 %) 2030 loppuun mennessä. (lähtötilanne kiinteistöissä 80 %)	Led-valaistuksen osuus kaikesta valaistuksesta	Kuntarakennepalvelut / Investointiohjelman mukainen	LED-lamput kuluttavat jopa 80 % vähemmän energiaa, kuin hehkulamput ja loisteputket. Energiatohokkuuden lisäksi LED-lamppujen käyttöikä on huomattavasti perinteisiä lamppuja pidempi.
Valaistuksen ohjausjärjestelmien säätö (kello- ja hämäräohjaus)	Käytössä jo laajasti, toteutetaan saneerausten yhteydessä (vaatii tekniikan päivitystä vanhoissa kohteissa), jatkuva.	Tavoite 2030 loppuun mennessä käytössä 85 % kohteista	Kuntarakennepalvelut / Investointiohjelman mukainen	Katuvalaistuksen ohjausjärjestelmien säätö vähentää tarpeetonta valaistusta ja valosaastetta sekä pienentää energiakustannuksia.
Valaistuksen pakkasraja ulkoliikuntapaikoille ja -reiteille.	-25C ja kylmemmässä valaistus sammutetaan.	Energiankulutus	Kuntarakennepalvelut / Ei vaadi lisäresursseja	Pakkasraja vähentää tarpeetonta valaistusta ja pienentää energiakustannuksia aikoina, jolloin ulkoliikuntapaikkojen ja -reittien käyttö on vähäistä.
Katu- ja aluevalaistuksen älykäs ohjaus vuorokaudenaikojen mukaan	Himmennys osin käytössä, edistetään kaikille alueille. Yöksi sammutus klo 22.	Vuosittainen energiankulutus	Kuntarakennepalvelut / Ei vaadi lisäresursseja	Valaistuksen säädöillä ja ohjausjärjestelmillä säästetään energiaa ja vähennetään tarpeetonta valaistusta ja valosaastetta.
Hulevesien hallinnan parantaminen	Kartoitus verkoston merkittävimmistä kuormituspisteistä. Kartoituksen pohjalta toimenpiteet.	Kartoitus 2025, toimenpiteet 2026 loppuun mennessä	Kuntatekniikan päällikkö/ Investointiohjelman mukainen	Hulevesien hallinnan parantaminen edistää energiatehokkuutta ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin (mm. rankkasateet) sopeutumista.
Päästöiltään pienempien ajoneuvojen hankkiminen kunnan käyttöön	Selvitetään (sähköisten) yhteiskäyttöautojen hankintaa, esim. pakettiauto.	Kustannusarvio valmis 2025	Kunnan johto, kuntatekniikan päällikkö/ Ei vaadi lisäresursseja	Esimerkin näyttäminen ja päästöttömän liikenteen edistäminen myös asukkaiden keskuudessa (iltakäyttö). Kunnan omien kulkuneuvojen käytön kasvihuonekaasupäästöjen väheneminen

Talvikunnossapidon päästöjen vähentäminen	Taloudellisen ajotavan ohjeistus henkilökunnalle (Motiva koulutus).	Polttoaineen kulutus	Kuntatekniikan päällikkö/ Ei vaadi lisäresursseja	Toimenpiteillä voidaan seurata päästöjä kunnan omilla kulkuneuvoilla ja suunnittelulla vähentää turhaa ajoa, kustannuksia sekä päästöjä.
	Ajoreittien optimointi.			
	Polttoainekulutuksen seuraaminen (ajokilometrit, -tunnit & kulutus).			

6.1.2 TILAPALVELUT

Toimenpide	Selite	Mittari	Vastuutaho/ resurssi	Vaikutus
Valaistuksen vaihtaminen LED-tekniikkaan	Kunnan valaistus vaihdetaan LED-tekniikkaan (100 %) 2030 loppuun mennessä. (lähtötilanne kiinteistöissä 80 %)	Led-valaistuksen osuus kaikesta valaistuksesta	Kuntarakennepalvelut / Investointiohjelman mukainen	LED-lamput kuluttavat jopa 80 % vähemmän energiaa, kuin hehkulamput ja loisteputket. Energiatohokkuuden lisäksi LED-lamppujen käyttöikä on huomattavasti perinteisiä lamppeja pidempi.
Kiinteistöjen rakenteiden parantaminen	Jatkuva toimenpide tarpeen mukaan (Ikkuna- ja oviremontit ja tiivistys, rakenteiden lisäeristys).	Energiankulutus, saneeraukset raportoidaan hankkeittain	Tilapalvelupäällikkö/ Investointiohjelman mukainen	Rakenteiden kunnostaminen parantaa energiatohokkuutta ja pidentää käyttöikää.
Kiinteistöjen seurantajärjestelmän käyttöönotto energiatohokkuustyön optimoimiseksi	Edistetään seurantajärjestelmän käyttöönottoa ja energiankulutuksen.	Tavoite: järjestelmä käytössä 2025 loppuun mennessä	Kuntarakennepalvelut/ Investointiohjelman mukainen	Energiatohokkuustyön tukeminen seurantaa helpottamalla.
Energiatohokkaammat talotekniset laitteet	Jatkuva toimenpide korjausten yhteydessä.	Energiankulutus	Tilapalvelupäällikkö/ Investointiohjelman mukainen	Energiatohokkaat laitteet vähentävät energiankulutusta.
Kiinteistötekniikan ohjauksen automatisointi, etävalvonta ja -hallinta	Nykyisen tilanteen ja mahdollisten kohteiden tarkempi selvittäminen, suunnitelma lisäyksestä.	2025 aikana	Tilapalvelupäällikkö/ Investointiohjelman mukainen	
Lämpöpumput rakennuksissa	Asennetaan sopeutumistoimenpiteenä jäähdytykseen.	Raportoidaan hankkeittain (kpl/kiinteistö)	Tilapalvelupäällikkö/ Investointiohjelman mukainen	Sisätiloja viilentävien pumppujen asentamisella sopeudutaan ilmastonmuutoksen mukanaan tuomiin hellejaksoihin ja vähennetään terveysriskejä.

Lämmityksen ja ilmanvaihdon säätö ja -optimointi	Systemaattinen kohteiden läpikäynti ja säätöjen päivitys. Säädöt 2 krt/vuosi, talvikaudelle ja kesäkaudelle.	Energiankulutus	Tilapalvelupäällikkö/ Investointiohjelman mukainen	Säännölliset päivitykset tukevat energiatehokkuuden parantamista ja luovat kustannussäästöjä.
Sisätilojen käyttöveden lämpötilan alentaminen	Lämpötila 55 astetta, jatketaan käytäntöä.	Energiankulutus	Tilapalvelupäällikkö/ Investointiohjelman mukainen	Vedenkulutuksen väheneminen kunnan kiinteistöissä sekä vedenkulutukseen liittyvien kustannusten pieneneminen.
Vesipisteiden ja vesikalusteiden virtaamien rajoittaminen	Jatkuva toimenpide korjausten yhteydessä.	Vedenkulutus	Tilapalvelupäällikkö/ Investointiohjelman mukainen	
Vettä säästävät hanat ja wc-istuimet	Jatkuva toimenpide korjausten yhteydessä.	Vedenkulutus	Tilapalvelupäällikkö/ Investointiohjelman mukainen	
Turhista tiloista luopuminen ja tilojen käyttöasteen parantaminen	Selvitetään käyttöaste. Selvityksen pohjalta suunnitelma käyttöasteen parantamiseksi, edistetään yhteiskäyttöä & etätyötilojen tarjoamista.	Selvitys valmis 2026 alkuun mennessä	Tilapalvelupäällikkö/ Ei vaadi lisäresursseja	
Lämmitystapamuutokset fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi	Siirrytään pois öljylämmityksestä kunnan omistamissa kiinteistöissä. Selvitys vaihtoehtoisista lämmitystavoista 2028 mennessä, toteutus 2029 mennessä	Tavoite 2029 eroon öljystä	Tilapalvelupäällikkö/ Investointiohjelman mukainen	Fossiilisista polttoaineista luopuminen lämmityksessä pienentää ilmastopäästöjä ja vähentää riippuvuutta tuontienergiasta.

6.1.3 MAANKÄYTTÖ JA KAAVOITUS

Toimenpide	Selite	Mittari	Vastuutaho / Kustannus	Vaikutus
Hiilinielujen suojelemiseen ja kasvattamiseen tähtäävät maapoliittiset linjaukset	Maapoliittisen ohjelman laadinnassa huomioidaan ilmastonäkökulma ja hiilinielut.	Ohjelma valmis 2025	Kuntarakennepalvelujen johtaja/ Ei vaadi lisäresurssia	Edistää hiilinielujen kasvattamista ja säilymistä.
Energiatehokkuus-kriteerien käyttö asemakaavoituksessa	Tavoitteena Ahmovaaraan korttelialue, jolla ohjataan puurakentamiseen sekä uusiutuviin energiamuotoihin.	Valitaan ja kaavoitetaan soveltuva alue 2025	Kuntarakennepalvelujen johtaja/ Ei vaadi lisäresurssia	Toimenpide edistää ilmastokestävää rakentamista sekä rakenteiden että energiankäytön hiilijalanjäljen osalta

6.2 KIIINTEISTÖ OY JUUAN VUOKRATALOT

Toimenpide	Selite	Mittari	Vastuutaho/ Resurssi	Vaikutus
Kuntoarvion laatiminen	Kuntoarvio koko kiinteistökannasta 2024 loppuun mennessä. Suunnitelma huoltotoimenpiteistä jatkuu 2025.	Suunnitelma huoltotoimenpiteistä valmis 2025	Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot/ Investointiohjelman mukainen	Toimenpide mahdollistaa pitkän tähtäimen tehokkaan energiatehokkuustyön suunnittelun ja turvaa kiinteistöjen arvon ja pidentää käyttöikä.
Energiatehokkaammat talotekniset laitteet	Jatkuva toimenpide tarpeen mukaan.	Energiankulutus	Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot/ Ei vaadi lisäresurssia	Parantaa energiatehokkuutta ja luo kustannussäästöjä pitkällä aikavälillä.
Kiinteistötökniiikan ohjauksen automatisointi, etävalvonta ja -hallinta	Selvitetään mahdollisuutta lisätä automatisaatiota ja etävalvontaa.	Selvitys ja toimenpide-ehdotus 2025	Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot/ Ei vaadi lisäresurssia	
Lämmityksen ja ilmanvaihdon säätö ja -optimointi	Lämmityksen ja ilmastoinnin säätöjen sekä LVI-laitteiden säännölliset tarkastukset (syksyisin ja keväisin) ja säädöt.	Energiankulutus, kirjataan säätöajankohdat	Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot/ Ei vaadi lisäresurssia	
	Tyhjiin huoneistojen systemaattiset tarkastukset alkaen 2025.	Energiankulutus		
	Vesi-ilmalämpöpumppujen säännölliset säädöt alkaen 2025.	Energiankulutus, kirjataan säätöajankohdat		
Lämmitystapamuutokset fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi	Öljylämmityksestä luopuminen 2029 mennessä. Selvitys lämmitystapamuutoksen toteuttamiseksi 2026 loppuun mennessä.	Selvitys valmis 2026, toteutus 2029 mennessä	Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot/ Investointiohjelman mukainen	Fossiilisista polttoaineista luopuminen lämmityksessä pienentää ilmastopäästöjä ja vähentää riippuvuutta tuontienergiasta.

Sisätilojen käyttöveden lämpötilan alentaminen	Käyttöveden lämpötila säädetään systemaattisesti 55 asteeseen. Kaikkien kiinteistöjen läpikäynti 2025 aikana.	Energiankulutus	Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot/ Ei vaadi lisäresurssia	Energiankulutuksen väheneminen sekä vedenkulutuksen liittyvien kustannusten pieneneminen.
Turhista kiinteistöistä luopuminen	Selvitys kiinteistöistä luopumisesta 2025	Selvitys valmis 2025	Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot/ Ei vaadi lisäresurssia	Turhista kiinteistöistä luopuminen säästää energiaa ja tuo kustannussäästöjä.
Seinien ja ala- ja yläpohjan lisäeristys	Yläpohjan eristeiden systemaattinen kartoitus 2025.	Energiankulutus, raportoidaan kartoitus ja esitys toimenpiteistä	Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot/ Ei vaadi lisäresurssia	Parantaa energiatehokkuutta ja luo kustannussäästöjä pitkällä aikavälillä.
Ikkunoiden ja ovien kunnostaminen ja tiivistys	Systemaattinen kartoitus tarpeesta 2025. Toteutus 2026 ja 2027.	Energiankulutus, raportoidaan kartoitus ja toteutus	Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot/ Investointiohjelman mukainen	Parantaa energiatehokkuutta ja luo kustannussäästöjä pitkällä aikavälillä.
Valaistuksen vaihtaminen LED-tekniikkaan	Kartoitus led-valaistuksen lisäämistä varten. Toimien suunnittelu kartoituksen pohjalta.	Kartoitus valmis 2025	Kiinteistö Oy Juuan vuokratalot/ Investointiohjelman mukainen	Parantaa energiatehokkuutta ja luo kustannussäästöjä pitkällä aikavälillä.

6.3 HALLINNON PALVELUALUE

Toimenpide	Selite	Mittari	Vastuutaho/Kustannus	Vaikutus
Ilmastonäkökulman sisällyttäminen hankintaohjeeseen	Hankintaohjeen päivittäminen ilmastonäkökulma huomioiden.	Hankintaohje päivitetty	Talouspäällikkö/Ei vaadi lisäresurssia	Ilmastonäkökulman huomioiminen kunnan hankinnoissa.

6.4 HYVINVOINTIPALVELUT

Toimenpide	Selite	Mittari	Vastuutaho/Kustannus	Vaikutus
Asukkaiden tietoisuuden lisääminen & kannustaminen ilmastotyöhön	Nuorten osallisuuden edistäminen ilmastotyössä ja -päätöksenteossa Ilmastokestävä Pohjois-Karjala 2030 -hankkeen kautta. Ilmastokasvatuksen lisääminen kouluissa.	Osallistuminen hankkeeseen	Hyvinvointipalvelut, Hinku-työryhmä/ Ei vaadi lisäresurssia	Viestinnän ja osallisuuden kautta tietoisuus ilmastotyöstä paranee, mikä voi lisätä asukkaiden omia ilmastotekoja.
	Asukkaille suunnatut viestintäkampanjat, ilmastotyön viestintäsuunnitelma.	Ilmastoviestinnän määrä, ilmastovahti -sivuston päivittäminen säännöllisesti		
Koulukyytien ja asiointiliikenteen ympäristökriteerit	Käytetään päästönäkökulmaa kilpailutuksen kriteerinä.	Käytäntö käytössä	Hyvinvointijohtaja/Investointi -ohjelman mukainen	Kuljetusyritysten kannustaminen ilmastoystävällisen kaluston hankintaan. Ilmastoajattelun integroiminen julkisiin hankintoihin.